

Karoas+ Manifesto

Kolektif Aromantik Aseksüel Artı

2020

İçindekiler

Günün menüsü: aşknormativite ve seksnormativite	3
Afobiler	3
Dilimizden yükselen afobi	4
“Arada kalmış” aroas+lar	5
İktidar kurma aracı olarak ilişkiler	6
Üretkenlik dayatmasına karşı özbakım ve topluluk bakımı . . .	7

Günün menüsü: aşknormativite ve seksnormativite

Yasalar, gelenek ve görenekler tek eşli romantik ilişkileri ve doğurganlığı yüceltir, koruyup kollar. Romantik arzular ve ilişkiler, diğer tüm arzu ve ilişkilene biçimlerinin üzerinde tutulur. Öyle ki ilişki kelimesinin kendisi çoğunlukla romantik ilişkiyi kastetmek için kullanılır. Günlük konuşmalarımızda en çok yer alan konulardan birisi ilişki durumumuzdur. Devletler, evlilik kurumuyla tekeşli natrans heteroseksüel romantik ilişkilerin doğru ve meşru olduğunu bildirir, ve bunun dışındaki ilişkilenecekleri yasaklarken, kuir hareket, her ne kadar heteronormatif romantizm normuna meydan okusa da, yine çoğunlukla romantik ilişkilenecekleri el üstünde tutar: ‘Aşk örgütlenmektir’. Nefretin karşısında konumlandırılan aşkın, hepimizin kurtuluşu olduğu varsayılır.

Tek bir kişiyle, diğer ilişkilerden daha önemli konumda olacak şekilde romantik bir ilişki içinde olmanın insanlar için norm sayılması ve bu ilişki türünün evrensel bir hedef olarak kabul edilmesini ifade eden Elizabeth Brake’in ortaya attığı aşknormativite kavramı, her bireyin romantik ve cinsel çekim yaşadığını varsayan seksnormativite ile el eledir. Bu iki kavram, romantik ve cinsel ilişkilenecekleri tanıyan ayrıcalığı açıklamada ve afobiyi irdelemede bize yardımcı olacaktır.

Afobiler

Ergenlik dönemi genellikle cinsel ve romantik çekimin “başladığı” dönem olarak algılanır. Aşknormatif ve seksnormatif dünyada, her bireyin cinsel ve romantik çekim deneyimlemesi gerekli görülür ve bir olgunluk kriteri olarak ele alınır. Tekeşli, natrans ve heteroseksüel normatif romantik/cinsel ilişki kurmayanların, hatta evlenen ve ebeveyn olmayanların olgunlaşma sürecini tamamlamadığı öne sürülür. Dolayısıyla aroas+ deneyimli kişilerin olgunlaşmadığı varsayılır. Bu, herkesin tek tip bir “gelişim” gösterdiğini ima etmekle kalmaz, olgunluğu ayrımcılık lehine kullanılacak bir kriter haline getirir.

Aseksüel ve aromantiklerin henüz doğru kişiyi bulamadıkları, ileride fikirlerini değiştirecekleri ve değiştirmeleri gerektiği düşünülür. Aseksüellik cinsel ilişkiye girmemekle eşdeğer görülür. Tüm aroas+ların cinsel/romantik ilişki geçmişi olmadığı varsayımıyla bir bireyin kimliğinin davran-

niş deneyimlemeden oluşamayacağı düşüncesi birleştirilerek aroas+ kimlikleri geçersiz kılınmaya çalışılır. Kimi zaman da aroas+ spektrumunda olmanın bir ruh hastalığı ve/veya travma sonucu ortaya çıkan bir ‘bozukluk’ olduğu öne sürülür. Duygu ve deneyimlerin sabit olmak zorunda olmadığını farkında olmakla birlikte, bireylerin beyanlarını esas almamanın zorbalık ve afobi olduğunu biliyoruz. İster doğuştan, ister sonradan olsun; az veya belli koşullarda ve farklı şekillerde deneyimlenen ya da hiç deneyimlenmeyen cinsel ve/veya romantik çekim kişilerin gelişmemiş olduğu ve/veya ‘düzelmeleri’ gerektiği anlamına gelmez.

Aromantiklik, sanılanın aksine aoseksüelliğin bir alt kolu değildir. İleri romantik çekim spektrumuna işaret ederken ikincisi cinsel çekim spektrumuna dair bir şemsiye kavramdır. Yalnızca romantik ve cinsel çekimden bahsedemeyeceğimiz gibi yönelimlerimizin birbiriyle uyusmak zorunda olmadığını da söylemekte fayda var. Allooseksüel (yani aoseksüel zorlayan) aromantik ve romantik aoseksüel deneyimler vardır. Birisinin aromantik ve/veya aoseksüel olması o kişinin otomatikman nakuir olduğu anlamına gelmez; bunu size söyleyen heteronormativitedir. Belki de aroas+lara dair en yaygın yanlış inançlardan biri, LGBTİ+ hareketine aroas+ların dahilîyetinin nakuirle alan açtığıdır. Aroas+ların kimlik ve deneyimlerine bekkilik yapmak afobidir.

Dilimizden yükselen afobi

Afobik şakalar ne yazık ki tüm aoseksüellerin bir şekilde deneyimlediği bir durumdur. İster atanmış/seçilmiş aileden ister yakın arkadaş çevresinden ister partner(ler)den geliyor olsun, her durumda sözde masumane olan bu şakaların kaynağı ise aşknormativite ve seksnormativitedir. Heteronormatif dünyanın baskısını üzerinde hisseden kuir topluluğu içinde bile bu tür şakalara maruz kalmak aoseksüellerin farklı bir çatı altında toplanma ihtiyacını doğuran temel nedenlerden biridir; çünkü biz biliyoruz ki afobik söylemler şaka ya da gullüm değil düpedüz zorbalıktır ve cinsel şiddet piramidinin ilk basamağıdır.

Gündelik hayatta hemen hemen her aoseksüelin maruz kaldığı afobik şakalar uğranılan zorbalığın yalnızca bir kısmıdır. İster tek ister çoklu ilişkilenme biçimleri içinde olsunlar aoseksüellerin maruz kaldıkları bir diğer durum ise partner şiddetidir. Yine afobik ve sözde masum şakalarla başlayan bu süreç birçok kişi için şiddet piramidinin bir diğer basamakları

olan sözlü saldırı, tehditler, duygusal sömürü ve cinsel şiddetle devam etmektedir. Bu noktada aoseksüel biriyle ilişkilenen kişinin, yöneliminden ve cinsiyet kimliğinden bağımsız olarak, sistematik bir şiddetin faili olduğu gerçeğiyle yüzleşilmelidir.

Şiddet, taciz ve/veya manipülasyon içeren davranışlar aşknormativiteyle seksnormativiteden dayanak alarak tüm ilişkileri etkilemektedir. Tacizane tanışma ve flörtleşme yöntemleri hem kuir hem nakuir çevrelerde yaygınlaşmıştır. Günümüzde aktif, sürekli ve geçerli onay olmaksızın gerçekleştirilen sanal/gerçek iletişimler ve karşısındaki tanımaksızın yapılan teklifler, toplulukta partner bulma adına normal görülmektedir ve normalleşmiş tacizane davranışların yaygınlığı, taciz/tecavüz kültürünün ilişkilendirme şekillerimizin ne kadar derinlere işlediğinin sadece bir örneğidir. Manipülasyon ve bezdirme yöntemleriyle evet dedirtme ve bunun meşru aktif onay sayılması nakuir camiaya özel bir durum değildir. Bunun yanı sıra failer tarafından yapılan tekeşli normatif bir romantik ilişki içerisinde olmanın kutsallığı ve zorunluluğu vurgusu duygusal manipülasyona yol açmakta ve diğer sınır ihlallerine zemin oluşturmaktadır. Taciz davranışlarına karşı bir tutum sergilemek de yine bu normatif ilişkilendirme anlayışı sebebiyle zorlaştırılmakta, birçok sınır ihlali romantiklik adı altında meşrulaştırılmaya çalışılmaktadır.

“Arada kalmış” aroas+lar

Aroas spektrumunun içerisinde çok geniş bir çeşitlilik bulunmaktadır. Aşksız sekssiz bir kuir aktivizm de mümkün mottosuyla yola çıkan bu kolektif ağda aoseksüellere karşı olan bütün önyargı kalıplarını aşk ve seks pozitif bir kuir aktivizm de mümkün diyerek yıkmaya hazırlanan demiseksüeller ve griaseksüeller de vardır. Yalnızca aoseksüelliğe dair değil demiseksüellik ve griaseksüelliğe dair kurulmuş bütün önyargıları alt üst etmeye geliyoruz. Demiromantik ve demiseksüellerin ile griaromantik ve griaseksüellerin ara bölge oldukları düşünülür. Ancak biz aoseksüellikle alloseksüellik arasında kalmış değiliz, yarım aoseksüel değiliz, henüz açılmamış değiliz, çekingen ya da utangaç değiliz, ahlakçı hiç değiliz.

Cinsel ve/veya romantik çekimin herkes tarafından deneyimlendiğinin kabulü, bizi oldukça yaygın olan afobiyle karşı karşıya bırakıyor. Sanılanın aksine afobiyle yalnızca heteronormatif dünyaya karşı kaldığımızda karşılaşmıyoruz. Kuir hareketin heteronormativiteyi yıkmaya çalışırken asla

konusulmayan seksnormatifiği, aseksüel şemsiyesi altındaki herkesi tehdit ediyor. Bu tehdidin bir diğer yüzü ise aseksüel mücadele içerisindeki demiseksüeller ve griaseksüellere karşı olan önyargıdır. Her gün dışarıda bize yönelen afobiyi konuşurken kuir ve aseksüel hareket içerisindeki ve kendi içimizdeki afobiyle yüzleşmek ise yapmamız gereken en temel şeylerden biridir. Erillğe ve heteroseksizme karşı mücadele eden hareketin, cisseksizme ve özellikle afobi ve interfobiye karşı sessizliği enteresandır. Ayrıca, heteronormativiteye ve erillğe karşı mücadele veren kuir hareketin çoğunlukla aşknormatif ve seksnormatif çerçevede devam etmesi hareket içerisinde de afobiyi getirmekte ve aroas+ deneyimli kişileri tehlikeye atmaktadır.

İktidar kurma aracı olarak ilişkiler

Aroas+ kimliklerin maruz kaldığı afobilere biraz daha derinden bakmaya başlarsak ilişkilendirme yöntemlerinin iktidar kurma aracı olarak aroas+'ları ne kadar da fazla zorbalığa maruz bıraktığını görebiliriz. Cinsel arzu ve hazların maksimize edilmesi, idealize edilmiş hazların gerçekleştirilmesi, cinsel birlikteliklerin bir zafer ve başarı olarak görülmesi, flörtleşmelerin elde etme arzusuyla kişiyi ve arzuyu metalaştırması cinsel pratiklerin çeşitliliği ve fazlalığının özgürce pratik edebilme adı altında yerini cinsel iktidar kurmanın alması gibi çeşitli örnekler sıralayabiliriz. Bunlar cinsiyet ve cinsel kimlikler fark etmeksizin hepimizin maruz bırakabildiği dinamiklerdir.

İktidar kurma arzusu, belirli bir kesime, kimliklere, feminizmin dediğine göre erkeklere ait değildir. İktidar kurma arzusu hepimizin içselleştirmiş olduğu bir arzudur. İyi olanın kazandığı, başarının değerli olduğu, yalnızca faydalı olanın hayatı hak ettiği gibi kapitalist bir sistemin mecburi parçaları olduğumuz için her birimizin içinde vardır. Kendi yarattığı standartlara uyamayanları “zayıf” olarak nitelendirip elemesi ve “güçlü” olanın kalmasına yönlendiren bu sistem içerisinde güç, zayıflık, imkanlarımız, engellerimiz ve ayrıcalıklarımızı konuşmadığımız ve içsel sorgulamalarımızı yapmaya uğraşmadığımız sürece kendi ayrıcalıklı olduğumuz konumlardan ayrıcalıklı olmayı ezmeye devam edeceğiz. Her birimizin ayrıcalıklı olduğu alanlar da var azınlık olduğu alanlar da. Bir azınlık gruba mensup olmak bizim ayrıcalıklı olduğumuz diğer alanlardan güç elde etme hakkımız olduğu anlamına gelmiyor. LGBT kimlikler de cin-

siyet ve cinsel kimlikleri dolayısıyla bu alanlarda ya da diğer alanlarda ezilen ve azınlık olma konusunda tek değiller. Ayrıcalıklarımız kesişimsel şekillerde mevcut ve biz de bu kesişimselliklerin neler olduğunu gözlemlemeli ve üzerine konuşabilmeliyiz.

İnsan ilişkileri, kapitalizmin idealize ettiği üzere belirli standartları sağladığı sürece üstünlük ve başarı elde edilebilecek, rızasızca “domine edilecek” alanlar olmak zorunda değildir. İlişkilendirme pratikleri insanların ortak ilgileri ve arzuları dolayısıyla karşılıklı rızaları doğrultusunda paylaşımda bulunabilecekleri pratiklerden oluşmalıdır. Ve bu ilişkilendirme pratikleri ve arzular arasında doğal bir öncelik olma durumu yoktur. Cinsel ve/veya romantik arzularımızın ve ilişkilerimizin diğer ilişkilerimize göre daha öncelikli olması gerektiği varsayımı bizlere dayatılmış ve içselleştirdiğimiz bir gerçekliktir. Bu sebeple romantik ve/veya cinsel arzularımızla ilişkilendirmelerimizi bu arzularımızın çok da bulunmadığı ilişkilerden önemli konumlandırmak, arzularımız ve ilişkilerimiz arasında hiyerarşi kurduğumuz anlamına gelmektedir. Arzuları ve ilişkileri romantik ve/veya cinsel diye tanımlamak oldukça kısıtlayıcıyken, bunları öncelikleyen konumlardan ilişkilendirmek bu arzularımızı merkeze almadığımız ilişkileri değersizleştirmektedir. Oysa ki derin ve anlamlı bağlar ve bizim için değerli olan ilişkiler romantik ve/veya cinsel arzularla merkezileşmeden de mümkündür. Değerli bağlarımızı ve ilişkilerimizi ifade etmek için romantik ve/veya cinsel bir temel aramak zorunda değiliz.

Üretkenlik dayatmasına karşı özbakım ve topluluk bakımı

Ana-akım aktivizmde bakım, özel alana itilir ve yalnızca bireysel bir sorumluluğa indirgenir. Önemli olan üretkenlik ve “işe yaramak”tır. Ne kadar üretir ve emek verirsek o kadar söz hakkına sahip oluruz. Değerimiz işlevimiz üzerinden belirlenir. Bu kapitalist ve sağlamcı varsayım ve pratikler, topluluklarımızda hiyerarşilerin oluşması ve sürdürülmesine sebep olur. Bunları sorgulamadığımız ve dönüştürmediğimiz müddetçe aktivizmimizin hiyerarşik, kapitalist ve sağlamcı olmaya devam edeceğini biliyoruz.

karoas+, tam da üretkenlik dayatmasına ayak uydurmayı reddeden aroas+ların, özbakım ve topluluk bakımı öncelikli örgütlenme ihtiyacından ortaya çıktı. Kendimizi ve birbirimizi nasıl gözüteceğimiz konusunda güvenilir bir iletişim sağlamak; dayanışma ağımızı anti-hiyerarşik, merkeziyetsiz, kişisel ve kolektif özerkliği temel alacak şekilde yapılandırmak bu yüzden oldukça önemli. Herkes isteği ve enerjisi doğrultusunda ağa dâhil olabilmeli; istediğinde uzaklaşabilmeli ve tekrar dâhil olmak istediğinde suçluluk duymamalı. Bireylerin amaç uğruna harcanabilir olduğu ve işlevine göre değer kazandığı kapitalist ve sağlamcı örgütlenme dinamiklerini reddediyoruz. Kendimizi feda etmek zorunda olmadığımızı biliyor ve her davranışımıza işlemeye gayret ettiğimiz anarşist değerleri kucaklıyoruz.

Anarşist Kütüphane

Kolektif Aromantik Aseksüel Artı
Karoas+ Manifesto
2020

14.02.2021 tarihinde şuradan alındı: www.karoasarti.com
*Bu metin karoas+ 'nın kolektif çalışmasıdır. Düzenli olarak
güncellenmekte ve geçerli versiyonu
<https://www.karoasarti.com/manifesto> adresindedir.*

tr.anarchistlibraries.net